

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS REZERVO ĮSTATYMO NR. VIII-1908 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1244“ PROJEKTO

Institucijos ar asmens pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Paiškinimai dėl pastabų
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2026-05-12 raštas Nr. 2D-1512	<p>Nutarimo projektu siūloma nepritari Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XVP-1244 (toliau – Įstatymo projektas) dėl Nutarimo projekte išdėstytų priežasčių. Viena iš Nutarimo projekte įvardytų priežasčių, dėl kurių nepritariama Įstatymo projektui, yra šiuo projektu siekiamo pagrindinio tikslo nepakankamas ar netinkamas pagrindumas, nes juo siekiama centralizuoti žemės ūkio ir (arba) maisto produktų atsargų rezervo koordinavimo ir tvarkymo funkcijas, jas perduodant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje įsteigtam Nacionaliniam krizių valdymo centrui (toliau – NKVC), tokiu būdu užtikrinant nuoseklų jo formavimą ir tvarkymą. Ministerija pritaria Nutarimo projekte išdėstytiems argumentams dėl NVKC, kaip valstybės rezervo koordinatoriaus, funkcijų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatyme. Kita vertus, Ministerijos nuomone, valstybės rezervo sistema Lietuvoje turėtų būti tobulinama. 2024 m. NKVC atlikta Nacionalinė rizikos analizė indikuoja poreikį operatyvumui, ypač esant šių dienų geopolitinei situacijai ir didėjant įvairių grėsmių rizikai, todėl pritartume centralizuotam valstybės rezervo planavimui, kaupimui, tvarkymui ir valdymui pagal rizikomis grįstą, skaidrų ir efektyvų modelį. Atsižvelgiant į tai, Ministerijos nuomone, Įstatymo projekto nuostatos turėtų būti tobulintinos neišskiriant tik vienos valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų dalies – žemės ūkio ir (arba) maisto produktų atsargų, o atitinkamai parengiamos Įstatymo projekto nuostatos, kuriomis siekiama nuosekliai visų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų tvarkymą perduoti vienai institucijai, kad ištikus krizei ar esant kitoms grėsmėms jų valdymo metu sprendimų priėmimo grandinė būtų maksimaliai trumpa ir efektyvi.</p> <p>Manome, kad dabartinės priemonės užtikrina tik administracinį nuoseklumą taikos metu, tačiau siekiant efektyvumo ištikus krizei ar kitai nenumatytai krizinei situacijai, reikalaujančiai resursų ir sprendimų galios koncentracijos ten, kur atliekama grėsmių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlymas pavesti Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – LRVK) sudėtyje veikiančiam NKVC atlikti tiek valstybės rezervo koordinatoriaus, tiek visų valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų tvarkytojo funkcijas, laikytinas esmine valstybės rezervo sudarymo, kaupimo, tvarkymo ir administravimo pertvarka. Siūlymas nesuderinamas su valstybės rezervo atsargų sudarymo, kaupimo ir tvarkymo modelio valdymo logika ir veikiančia institucine sąranga, tiek kompetencijų ir paskirties prasme, tiek turimų išteklių ir gebėjimų prasme. Be to, toks išsamiau nepagrįstas siūlymas abejotinas, nes NKVC buvo įsteigtas veikti strateginiame lygmenyje, tačiau pateiktu siūlymu iš esmės NKVC (taigi ir LRVK) kompetencijos būtų perkeliamos į operacinį ir taktinį lygmenį. Todėl tokie pokyčiai laikytini esmine pertvarka. Šiuo atveju siūlomą iš esmės keisti esamą teisinį reguliavimą tikslinga visapusiškai įvertinti ir pagrįsti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis parengiant numatomo teisinio reguliavimo koncepciją. Vertinant strateginio valdymo aspektu, tokie Žemės ūkio ministerijos</p>

	<p>analizė, būtų racionalus ir būtinas sprendimas nacionaliniam saugumui užtikrinti, todėl atitinkamai turėtų būti tikslinamos Įstatymo projektu siūlomos nuostatos.</p> <p>Nutarimo projekte nurodoma, kad Įstatymo projektu paskyrus NKVC vykdyti ir valstybės rezervo materialinių išteklių vienos iš atsargų tvarkytojo funkcijas, būtų paneigta Valstybės rezervo įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės diskrecija (teisė) paskirti Vyriausybės nutarimu valstybės rezervo tvarkytojus.</p> <p>Ministerijos nuomone, NKVC vidinėje struktūroje taip pat galėtų būti aiškiai atskirti ir atitinkami NKVC padaliniai, iš kurių vienas atlieka koordinatoriaus, kitas – materialinių išteklių tvarkytojo funkcijas, todėl atitinkamai patikslinus Įstatymo projekto nuostatas, koreguojant NKVC funkcijas, visų valstybės rezervo materialinių išteklių valdymo perdavimas NKVC būtų pagrįstas ir atlieptų nacionalinio saugumo prioritetus.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Vidaus reikalų ministerijai svarstyti, ar Vyriausybės pozicija neturėtų būti formuluojama, kaip iš esmės pritarti tikslui tobulinti valstybės rezervo sistemą, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui svarstant Įstatymo projektą atkreipti dėmesį į tai, kas išdėstyta pirmiau.</p>	<p>siūlomi pokyčiai visų pirma turėtų būti įtraukti į strateginio ir (ar) programavimo lygmens planavimo dokumentus tokius kaip Nacionalinis pažangos planas, ilgalaikė valstybinė saugumo stiprinimo programa ir (ar) Vyriausybės programa. Kadangi šiuo metu pradedamas rengti Nacionalinis pažangos planas ateinančiam laikotarpiui, tai Žemės ūkio ministerija galėtų suplanuoti ir pasiūlyti atitinkamą intervenciją būtent šiame plane.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad valstybinio audito 2026 m. sausio 16 d. ataskaitoje Nr. 4-1(RN) „Valstybės rezervo sudarymas, kaupimas ir tvarkymas“ nėra pateikta išvadų ir rekomendacijų, kuriomis būtų siūloma valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų tvarkymą perduoti vienai institucijai.</p>
--	---	--